

Seat No. _____

HD-19080001060502
B. Com. (Sem.-VI) (CBCS)
(W.E.F. 2019) Examination

April - 2023

Human Resource Management-2
(New Course)

Time : 2½ Hours / Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ જમણી બાજુએ દર્શાવેલા છે.

1 માનવ સંસાધન તાલીમનો અર્થ આપી, તેની વિવિધ પદ્ધતિઓ સમજાવો. 20

અથવા

1 “તાલીમ અને વિકાસ”ની વિગતવાર ચર્ચા કરો. તાલીમનું મહત્વ અને લાભો વર્ણવો. 20

2 મજૂર કલ્યાણ પ્રવૃત્તિઓના હેતુઓ અને મહત્વ સમજાવી, મજૂર કલ્યાણ પ્રવૃત્તિઓનું કાર્યક્ષેત્ર સમજાવો. 20

અથવા

2 કામદાર-કર્મચારી સલામતી અંગે વિવિધ જોગવાઈઓ ચર્ચો. 20

3 ઔદ્યોગિક માનસશાસ્ત્ર એટલે શું? તેના હેતુઓ અને કાર્યક્ષેત્ર જણાવો. 15

અથવા

3 ઔદ્યોગિક સંબંધોનો અર્થ સમજાવી, તેનું કાર્યક્ષેત્ર અને મહત્વ સમજાવો. 15

4 ઔદ્યોગિક ઝઘડાનો અર્થ આપો અને તેના ઉકેલની વિવિધ પદ્ધતિઓ ચર્ચો. 15

અથવા

4 મજૂર સંઘના કાર્યો સમજાવો. ભારતમાં મજૂર સંઘની નબળાઈઓ લખો. 15

ENGLISH VERSION

Instruction : Marks of each question are shown on right side.

1	Give the meaning of Human Resource Training. Explain its different methods.	20

OR

1	Discuss in detail – “Training and Development” and describe the importance and benefits of training.	20
2	Explain the objectives and importance of labour welfare activities. Explain the scope of labour welfare activities.	20

OR

2	Discuss various provisions for employee safety.	20
3	What is industrial psychology ? Describe the objectives and scope of it.	15

OR

3	Explain the meaning of industrial relations. Explain its scope and importance.	15
4	Give the meaning of industrial disputes and discuss various methods to resolve it.	15

OR

4	Explain the functions of Trade Union. Discuss the weaknesses of Indian Trade Union.	15
